

Viktige datoer*

***Med forbehold om endringer**

Se oversikt over emner på de neste sidene for mer informasjon

Samlinger:

Mandager kl 17-21

Fredager kl 0800-1500

Emne 1, 10 stp. Etisk grunnemne i oppvekstfagene		Emne 2, 10 stp. Grunnleggende pedagogisk filosofi og sosiologi	
Uke 35	Fredag 29.08.2025 kl. 8-15	Uke 45	Fredag 07.11.2025 kl. 8-15
Uke 37	Mandag 08.09.2025 kl. 17-21	Uke 47	Mandag 17.11.2025 kl. 17-21
Uke 39	Mandag 22.09.2025 kl. 17-21	Uke 49	Mandag 01.12.2025 kl. 17-21
Uke 42	Mandag 13.10.2025 kl. 17-21	Uke 51	Mandag 15.12.2025 kl. 17-21
Emne 3, 10 stp. Grunnleggende pedagogisk psykologi		Emne 4, 10 stp. Arbeid i barns subjektive livsverden	
Uke 5	Fredag 30.01.2026 kl. 8-15	Uke 16	Fredag 17.04.2026 kl. 8-15
Uke 8	Mandag 16.02.2026 kl. 17-21	Uke 17	Mandag 20.04.2026 kl. 17-21
Uke 10	Mandag 02.03.2026 kl. 17-21	Uke 19	Mandag 04.05.2026 kl. 17-21
Uke 11	Mandag 09.03.2026 kl. 17-21	Uke 21	Mandag 18.05.2026 kl. 17-21
Emne 5, 10 stp. Trygghet, tilknytning og psykososial utvikling		Emne 6, 10 stp. Livskvalitet, lek og estetiske tilnærminger	
Uke		Uke	
Uke		Uke	
Uke		Uke	
Uke		Uke	
Emne 7, 20 stp. Språk og kommunikasjon		Emne 8, 20 stp. Spesialpedagogikk i inkluderende prosesser, et praktisk perspektiv	
Uke		Uke	
Uke		Uke	
Uke		Uke	
Uke		Uke	
Uke		Uke	
Uke		Uke	
Uke		Uke	
Uke		Uke	
Emne 9, 15 stp. Praktisk, metodisk spesialpedagogisk arbeid (praksis)		Emne 10, 5 stp. Hovedprosjekt	
Uke	Samling Praksis	Uke	Samling Hovedprosjekt

Litteraturliste for fagskoleutdanningen; «Spesialpedagogisk- og inkluderende arbeid i barnehage og skole»

Litteratur

Andersen (2022). *Alternativ og supplerende kommunikasjon i barnehagen - hvordan komme i gang?*. Fagbokforlaget

Bakke, Jenssen, og Sæbø (2023) *Kunst, kultur og kreativitet - kunstoffaglig arbeid i barnehagen*. Fagbokforlaget

Befring, E, og Næss, K . (2025). *Spesialpedagogikk*.

Biesta, G. (2014). *Utdanningens vidunderlige risiko*. Fagbokforlaget

Brandtzæg, I., Torsteinson, S. og Øie, G. (2013). *Se barnet innenfra*. Kommuneforlaget

eller

Brandtzæg, I., Torsteinson, S. og Øie, G. (2016) *Se eleven innenfra*. Gyldendal

Bylander, H.I. og Thomesen, I.B. (2021). *Sol - språk og lek, språkleker for barn fra 2 til 9 år*. InfoVest forlag

Dehlion, E. og Jones, M. (2022). *Elevmedvirkning og samskap læring*. Oslo: Fagbpfkforlaget

Eller

Djupvik, B., Holm, M. og Hovik, L. (2022). *Prosjekt på gang*. Oslo: Fagbokforlaget

Lunde, C. og Brodal, P. *Lek og læring i et nevroperspektiv*. Universitetsforlaget

Gunnestad, A. (2019). *Didaktikk for barnehagelærer*. (2. utg.). Universitetsforlaget

Greve, A. Bergvik, E. og Kristensen, K.O. (2023) *Sammen i lek*. Fagbokforlaget

Haug, P. (2014). *Dette vet vi om inkludering*. Gyldendal akademisk

Hundeide. K. (2003). *Barns livsverden - sosiokulturelle rammer for barns utvikling*. Cappelen Damm Akademisk

Høygård. A. (2019) *Barns språkutvikling - muntlig og skriftlig*. Universitetsforlaget

Karlsen (red). og Næss (red). (2022). *God kommunikasjon med ASK-brukere*. Fagbokforlaget

Karlsdottir, R., Kvellø, Ø. og Dahler Hybertsen, I. (Red.). (2022). Grunnbok i pedagogisk psykologi – Utvikling, sosialisering, læring og motivasjon. Fagbokforlaget

Lefstad, K.T. (2024). *Etikk og pedagogikk i møte med barn og unge – En praksisnær tilnærming*. Fagbokforlaget

Jorde, A. (2020) *Anerkjennelse i skolen - en forutsetning for læring*. Cappelen Damm Akademisk

Nielsen, M. (2014). *Dette vet vi om: Barnehagen: Observasjon og pedagogisk analyse*. Oslo: Gyldendal Akademisk

Roland, P. (2025). *Barn og elever i utfordrende kontekster – ulike perspektiv*
Cappelen Damm Akademisk

Strømme, L.M. (2023). *Normalitet i barnehagen*. Universitetsforlaget

Overland, T. (2021). *Dette vet vi om elever i læringsvanskeligheter*. Gyldendal

Selås (red) og Gujord (red). (2024). *Språkmøte i barnehagen*. Fagbokforlaget

Öhman, M. (2023). *La leken fremme språket*. Pedagogisk forum

Öhman, M. (2020). *Vern om barns lekestyrke*. Pedagogisk forum

Øksnes, M. (2019). *Lekens flertydighet - barns lek i en institusjonalisert barndom*. Cappelen Damm Akademisk

Østrem, S. (2012). *Barnet som subjekt: Etikk, demokrati og pedagogisk arbeid*. Oslo: Cappelen Damm akademisk

Øzerk, K. (2010). *NEIS-modellen*. Opplandske Bokforlag

Litteratur som skal legges ut i teams:

Befring, E. (1997). The Enrichment perspective – a spesial educational approach to an inclusive school

Christensen I.G og Valen-Sendstad, Å. (red.), (2019). *Menneskeverd – en utfordring for skole og samfunn*. Cappelen Damm Akademisk

Kirkengen, A. og Thornquist, E. (2013). Når diagnoser gjør blind. *Tidsskriftet Den Norske legeforening*. <https://tidsskriftet.no/2013/08/kronikk/nar-diagnoser-gjor-blind>

Øen, K. (2022). Vurdering av kompetanse for inkluderende praksis
<https://utdanningsforskning.no/artikler/2023/vurdering-av-kompetanse-for-inkluderende-praksis/>

Meld. St. (2019-2020). *Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO*. Kunnskapsdepartementet.
<https://www.regjeringen.no/contentassets/3dacd48f7c94401ebefc91549a5d08cd/no/pdfs/stm201920200006000dddpdfs.pdf>

Utdanningsdirektoratet (2021). *Veilederen Spesialundervisning*. udir.no
<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/spesialpedagogikk/spesialundervisning/Spesialundervisning/>

Utdanningsdirektoratet (2023). *Tilrettelegging for barn og elever med behov for ekstra støtte*. udir.no
<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/spesialpedagogikk/tilrettelegging-for-barn-og-elever-med-behov-for-ekstra-stotte/#a179857>

Utdanningsdirektoratet (2024). *Spesialpedagogisk hjelp og tilrettelegging i barnehagen: Hvem gjør hva?*. Udir.no
[Spesialpedagogisk hjelp og tilrettelegging i barnehagen: Hvem gjør hva? | udir.no](https://www.udir.no/laring-og-trivsel/spesialpedagogikk/tilrettelegging-i-barnehagen-hvem-gjor-hva?)

Utdanningsdirektoratet (2017). *Veilederen Spesialpedagogisk hjelp*. Udir.no
<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/spesialpedagogikk/spesialpedagogisk-hjelp/Spesialpedagogisk-hjelp/>

Utdanningsdirektoratet (2017). Rammeplan for barnehager

Utdanningsdirektoratet (2021). Rammeplan for SFO

Barne- og familiedepartementet (1991). FNs konvensjon om barnets rettigheter

Opplæringsloven. (2023). *Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa* (LOV-2023-06-09-30) Lovdata. <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2023-06-09-30>

Barnehageloven ((2005) *Lov om barnehager* (LOV-2005-06-17-64) Lovdata.
<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-64>

Emne Litteratur tilknyttet emnene i studieplanen

- 1 Lefstad, K.T. (2024). *Etikk og pedagogikk i møte med barn og unge – En praksisnær tilnærming*. Fagbokforlaget
Spesialpedagogikk (Befring (red), Næss (red) og Tangen (red))
Barnehageloven

	Opplæringsloven
	Rammeplaner og læreplanverket
	Barnekonvensjonen
2	Grunnbok i pedagogisk psykologi – Utvikling, sosialisering, læring og motivasjon (Hybertsen (red), Kvello (red) og Karlsdóttir (red)) Anerkjennelse en forutsetning for læring (Jorde) Utdanningens vidunderlige risiko (Biesta) Menneskeverd – en utfordring for skole og samfunn (Christensen og Valen-Sendstad (red.)) Lekens flertydighet - barns lek i en institusjonalisert barndom (Øksnes) Spesialpedagogikk (Befring (red), Næss (red) og Tangen (red))
3	Grunnbok i pedagogisk psykologi – Utvikling, sosialisering, læring og motivasjon (Hybertsen (red), Kvello (red) og Karlsdóttir (red)) Spesialpedagogikk (Befring (red), Næss (red) og Tangen (red)) Lek i et nevroperspektiv (Brodal) Når diagnoser gjør blind (Kirkengen og Thornquist (Artikkel))
4	Barns livsverden (Hundeide) Barn som subjekt (Østrem) Menneskeverd – en utfordring for skole og samfunn (Christensen og Valen-Sendstad (red.)) Spesialpedagogikk (Befring (red), Næss (red) og Tangen (red))
5	Sammen i lek (Greve, Bergvik og Kristensen) Se barnet innenfra (<u>eller</u>) se eleven innenfra (Brandtzæg, Torsteinson og Øie) Den autoritative voksenrollen i barnehage og skole - relasjonskvalitet, utfordrende atferd, mobbing og sosial emosjonell læring (Roland og Søbstad) Spesialpedagogikk (Befring (red), Næss (red) og Tangen (red)) Grunnbok i pedagogisk psykologi – Utvikling, sosialisering, læring og motivasjon (Hybertsen (red), Kvello (red) og Karlsdóttir (red))
6	Kunst, kultur og kreativitet - kunstfaglig arbeid i barnehagen (Bakke, Jenssen, og Sæbø) Sammen i lek (Greve, Bergvik og Kristensen) Vern om barns lekestyrke (Öhman)

7	Barns språkutvikling - muntlig og skriftlig (Høigård) NEIS-modellen (Øzerk) Språkmøte i barnehagen (Selås (red) og Gujord (red)) God kommunikasjon med ASK-brukere (Karlsen (red) og Næss (red)) Alternativ og supplerende kommunikasjon i barnehagen - hvordan komme i gang? (Andresen) Sol - språk og lek : språkleker for barn fra 2 til 9 år (Bylander og Thomsen) La leken fremme språket (Öhman) Spesialpedagogikk (Befring (red), Næss (red) og Tangen (red)) Grunnbok i pedagogisk psykologi – Utvikling, sosialisering, læring og motivasjon (Hybertsen)
8	Elevmedvirkning og samskapt læring (Dehliog og Jones) (<u>eller</u>) Prosjekt på gang (Djupvik og Hovik) Didaktikk for barnehagelærere (Gunnestad) Barn som subjekt (Østrem) Normalitet i barnehagen (Strømme) Spesialpedagogikk (Befring (red), Næss (red) og Tangen (red)) Anerkjennelse en forutsetning for læring (Jorde) Dette vet vi om inkludering (Haug) Vurdering av kompetanse for inkluderende praksis (Fagartikkel, Øen) The Enrichment perspective – a spesial educational approach to an inclusive school (Befring) Dette vet vi om observasjon og pedagogisk analyse (Nielsen) Dette vet vi om elever i læringsvanskeligheter (Overland)
9	Praksis – ingen litteratur
10	Studenten bruker litteratur fra pensum i utdanningsløpets øvrige emner og velger selv ut tilleggslitteratur til hovedprosjekt (ca 500 sider). Studentkoordinator skal kvalitetssikre selvvalgt litteratur, og gir godkjenning. Hovedprosjekt utgjør en fordypningsoppgave som skal ha et omfang på 5000 ord (+/- 10%) med påfølgende muntlig høring. Oppgaven må ha en problemstilling som godkjennes av studentkoordinator. Den skal være i kontakt med studentens partiske og metodiske arbeid under praksis og i tråd med utdanningens overordnede LUB.